

Dialogverktøy

(Sjekkliste for prinsippene om normalisering og integrering i bofellesskap og samlokaliserte boliger.

Kommune	
Prosjektnavn	
Prosjektets adresse	
Saksnummer	
Dato	

1. Opplysninger om beboerne:

Opplysning <i>Vi har satt inn eksempler på svar</i>	Svar	Eventuelle kommentarer
Antall beboere		
Målgruppe - utviklingshemmede - funksjonshemmede - rus eller psykiatri - eldre		
Aldergrupper - barn - unge - godt voksne - eldre		
Funksjonsnivå - relativt god - middel - dårlig (spesielle funksjonsnedsettelse beskrives)		
Tjenestebehov - lite - middels - høyt (spesielle behov beskrives)		
Tidligere boforhold - hos foreldre (første gang etablering) - i omsorgsbolig eller institusjon (reetablering)		
Boligtype i forhold til botid - varig bolig - midlertidig bolig - avlasting - overgangsboliger		
Livskvalitet (spesielle behov) - nærhet til friluftsområder - nærhet til pårørende - nærhet til aktiviteter - nærliggende utearealer - andre spesielle behov (beskrives)		

Kommentarfelt for Husbanken:**2. Prosjektene skal ikke ha institusjonslignende preg:**

- Institusjonslignende preg omfatter både hvordan man yter og organiserer tjenester, og hvordan de fysiske omgivelsene lager rammer rundt hverdagslivet.
- Omsorgsboligen skal gi mulighet for et privatliv og være utformet som en bolig framfor en arbeidsplass.
- Prosjekter med institusjonspreg framstår mer som en arbeidsplass enn som et hjem. Dette handler for eksempel om forholdet mellom arealer brukt til drift, sett opp mot arealer tilhørende beboerne.
- I prosjekter med mange boliger for personer med spesielle behov er faren for institusjonspreg stor.
- Følgende fysiske elementer er vesentlig for at et prosjekt blir institusjonspreget eller ikke: arkitektonisk utforming av bygningene (størrelse på prosjektet, struktur, planløsning), utearealer i tilknytning til boligen, atkomstforhold, samt dimensjonering, utforming og plassering av parkeringsfasiliteter.

Opplysning Vi har satt inn eksempler på svar eller mening*	Svar	Ev kommentarer
Antall hus og hustype - 1 etasje på bakken- 3 tomannsboliger- rekkehus- lavblokk etc.		
Boligfordeling og gruppering - per etasje- per hus- per område i hus		
Planløsning i prosjektet - frittstående enheter- sammenhengende- korridorløsning- svalgang løsning		
Bolig type, størrelse og funksjoner i boligen - selvstendige boliger- boliger i bofelleskap- boenheter i bokollektiv		
Fellesareal - fellesarealet er en del av boareal- aktivitetsareal- kun sosial sone		
Areal knyttet til drift (cirka kvm) - personalbase- kontorer- areal og fasiliteter som er typisk for en institusjon (skyllerom, behandlingsrom o.l.)		
Andre areal som ikke er boareal - oppbevaringsareal (for hjelpemidler o.a.)- kommunikasjonsareal		
Adkomst til eiendom - privat adkomst- felles med andre omsorgsboliger/ institusjoner		

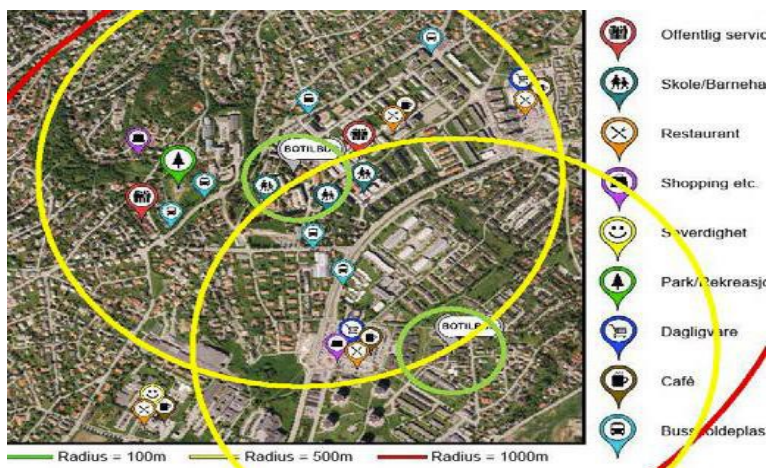
Inngangsparti - som til «ordinære» bolig* - bærer preg av institusjon*		
Uteareal - egen uteareal for hver bolig - felles for en bogruppe - felles for hele prosjektet - felles for flere prosjekter		
Plassering av uteareal - ved inngangspartiet - knyttet til felles oppholdsrom - skjermet - «åpent» til nabolaget		
Parkeringsplass - Dimensjonert som for en ordinær eiendom av sammen størrelse* - Relativt stort på grunn av behovet for beboere, personal, besøkere*		
Første inntrykk (Hjemlig eller institusjonelt preg) - Ligner på et ordinært hus * - Ligner ikke på et ordinært hus* - Har noen elementer som er ikke typiske for boligen*		
Kommentarfelt for Husbanken:		

3. Lokalisering:

- Med lokalisering menes den geografiske plassering på tomt, i landskap og i forhold til eksisterende bygg, transportmuligheter, fasiliteter som brukes i dagliglivet, sosiale aktiviteter. *(kommunen kan legge ved et kart som viser dette, se eksempel under)
- Boligen bør ligge i et attraktivt nærområde hvor man kan møte andre mennesker, se og ta del i et hverdagsliv utover det som foregår i selve botilbudet, ta i bruk offentlige rekreasjonsarealer og benytte service tilbud.
- Omsorgsboliger bør etableres i ordinære boligområder.

Opplysning	Svar	Ev kommentarer
Vi har satt inn eksempler på svar		
Hvor ligger boliger i forhold til andre bygninger - i tett bebyggelse - i spredt bebyggelse - sentral beliggenhet		
Offentlig transport (hva, hvor, hvor ofte) - bussholdeplass 300 m, avgang per time - bofelleskapet disponerer egen bil		
Dagligvare/shopping (ca avstander) - matbutikk (Kiwi) 400 m - kjøpesenter 2 km - kiosk (Narvesen) 200m		
Dagaktiviteter (hva/ca. avstand) - arbeidstilbud - skole - dagsenter		

Offentlige servicefunksjoner (hva, ca. avstand): - NAV - bibliotek - legesenter - parker etc.		
Fritidsaktiviteter/kulturtilbud (hva, ca. avstand): - trening og friluft - kafe andre møtesteder i nærmiljøet - kino, teater og kirke		
Kommentarfelt for Husbanken:		

4. Samlokalisering:

- Enkelte boliger og institusjoner betraktes som samlokaliserte (eller lokaliserte sammen med de andre boliger eller funksjoner) når de er så nær hverandre at de har visuelle, fysiske eller organisatoriske relasjoner med hverandre.
- Samlokalisering kan ha positive og negative effekter i forhold til normalisering og integrering.
- En uheldig samlokalisering handler om negative konsekvenser for en eller flere beboere på grunn av f.eks. Antall boliger, ulike målgrupper, ulik alder, forventet botid i boligen, funksjonsnivå og tjenestebehov.
- Man må se samlokalisering både i det aktuelle prosjektet, men også i forhold til eksisterende og evt. framtidige prosjekter
- Samlokalisering av nye omsorgsboliger/plasser i nærheten av andre omsorgsboliger, helse- og omsorgsinstitusjoner og/eller andre typer kommunalt disponerte boliger for vanskeligstilte bidrar til å øke stigmatisering og få negative konsekvenser for levekår og bomiljø.
- De negative konsekvensene av samlokalisering øker med økning av antall boliger i prosjektet. I prosjekter med mange boliger opplever man kun personer med samme behov som nærmeste naboene (noen ganger de eneste).

Opplysning Vi har satt inn eksempler på svar eller mening*	Svar	Ev kommentarer
Omkringliggende bygninger - ordinære boliger - kommunalt disponerte boliger - andre omsorgsboliger - sykehjem - industri, næringsområde		
Fysiske relasjoner med omkringliggende bygninger - felles adkomst, inngang/adresse, - felles trapp, heis, korridor - felles uteareal, parkering etc.		

Organisatoriske relasjoner - felles drift - felles personalbase - felles aktiviteter		
Visuelle relasjoner mellom nærliggende bygninger - Samme arkitektonisk uttrykk for bygningene rundt* - Opplevs som et prosjekt (en enhet)*		
Kommentarfelt for Husbanken:		

5. Andre vurderingskriterier:

Lokale forhold

- Prinsippene om normalisering og integrering er ikke i seg selv knyttet til lokale forhold, men prinsippene beskrevet over har ulik betydning ut fra lokal kontekst. Én boligtype kan fungere godt et sted, og mindre godt et annet sted. En god omsorgsbolig utformes derfor ut fra en lokal kontekst.
- Lokale forhold kan forstås på flere måter. Her brukes lokale forhold om egenskaper som vil ha påvirkning på det enkelte boligprosjektet. Dette kan f.eks. være kommunenes geografi, beliggenhet, tjenestetilbud, det totale boligtilbudet i kommunen.

Opplysning	Svar	Ev kommentarer
Vi har satt inn eksempler på svar		
Hvilke boligpolitiske føringer har kommune for den aktuelle målgruppen - Kommunen har boligpolitiskplan for denne målgruppen. - Kommunen har en overordnet boligpolitiskplan - Eventuelt andre føringer		
Har kommunen et differensiert botilbud til denne målgruppen - Kommune har 3 mindre bokollektiv med 6/8 boliger - Kommunen planlegge å bygge 2 nye prosjekter.		
Kommentarfelt for Husbanken:		

Brukermedvirkning

- Beboernes valgmuligheter
- Spesielle behov/ønsker – med mulighet for fleksibilitet i boligene for endringer etter behov tilpasset nye beboere.
- Jf. PBL at fremtidige brukere eller representanter for disse tas med på råd
- Brukere = beboere/ representanter for og evt. ansatte

Opplysning	Svar	Ev kommentarer
Vi har satt inn eksempler på svar		
Brukermedvirkning - Representanter for framtidige beboerne/pårørende er involvert i planleggingsprosessen - NFU har gitt sin uttalelse om prosjektet - Rådet for funksjonshemmede er i prosjekteringsgruppen		

Valgmulighet (Hvilke alternativer har beboerne som ikke ønske dette botilbudet?) - Kommune har to prosjekter til under planlegging, aktuelle for to år.- De som ikke vil flytte inn i dette prosjektet må finne andre løsninger.		

Kommentarfelt for Husbanken:

Samlet vurdering av kvaliteter for normalisering og integrering i dette prosjektet (for Husbanken):